

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. 5 céntims. || Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
Deu números.. . . . 30 » || Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Massa llum y poca força

II.

Ciencia, ciencia... instrucció... estudis... llengas vives... conexements.

No; no's va en lloch ab aquestas eynas. Es perdre el temps en vá, anant ab ellas solas. Es fer del camí un hostatje, y passejarse amunt y avall, sens anar en lloch.

La inteligencia es una llum, la voluntat es una força.

Lo sofriment que 'ms priva de ser felissos es lo desequilibri; patim una malaltia y aquesta es la de massa conexements y poch caracter, massa estudis y poca educació, en una paraula massa llum y poca força.

¿No us-e sembla aixís?... ¿No?... donchs ¿que voleu que us diga?... Las discussions no solen convenir... ni'm proposo demostrar res... y si sols dirvos lo que 'm sembla... Ho expressaré tan clar com sabbré y preneune lo que volgueu...

Vos prech no olvideu axó: que 'ls conexements son llum, y la voluntat ab sos habits y dirigint las passions es força.

Suposem una inmensa fàbrica, ab

quadras totas plenas de maquinaria, ab il-luminació esplendent... mes ¡ay! sens brassos que trevallin, sens motor de cap mena... ¿Creyeu que servex per res?

¡Ay! sí;... per ensenyarla. Com certs sabis...

Al costat de la fàbrica hi viurá un texidor de má que ab quatre fustas y uns quants cordills, y una força qu' es la seva má, lo seu treball,... farà pessas de roba y mantindrà una familia...

¿De que servex tota la llum, si no hi ha força?

Las inmensas y esterils planurias d' Aragó y de Castella, son plenas de llum, pro hi mancan brassos.

—... Per xó son esterils.

Lo segle passat, lo segle XIX, es lo segle de las llums,.. com lo desert de Sahara, es lo tros del planeta mes il-luminat... ¿Creyeu qu' ha fet gran cosa?

Carrils, telegrafos, diaris, llum electrica, fàbricas, etc. etc. etc. Si, si, tot axó y molt mes... pero ¿creyeu qu' axó es gran cosa?

¿Som mes felissos qu' un segle enrera? ¿Portém menos arrugas a la cara? ¿Tenim mes pau al cor, menos angunias? .. Que ho diguin las enfer-

metals nerviosas que 'ms aclaparan... los odis que fermentan... los problemas socials que no's resolen... los plahers plens d'intranquilidat dels que viuen del trevall dels altres... per medi d'herencias... d'exploació de la mà d'obra... tanta gent que gosa sens produir... que ho diguin, las penas y miserias dels qu'han de treballar en excés per mantenir tant d'abelot... que ho diguin las bombas... que ho diguin las guerres, avans d'ahí Espanya y Cuba; ahí Transval y Inglaterra, avuy Rusia y Japó, demá...

Yo sento á dir que cada dia es mes difícil guanyarse la vida y encar qu'axó no es veritat, lo que si ho es, es que cada dia son en major nòmbre los que ho creuen, y per tant en major nòmbre la gent que's queixa, la gent infelissa y descontenta

Los conexements en si son cosa bona, pro si hi ha desproporció entre aquets y la forsa y la resistència de la voluntat, seràn cosa dolenta pera la felicitat humana que ha de ser lo ver objecte de nostras lluytas.

Un sensill pastor serà felís en un recó de montanya, feuli fer uns quants anys d'estudi á la universitat, torneulo á posar de pastor, y haureu fet la seva desgracia.

¡Y n'hi ha tants d'homes de carrera qu'havian d'haver sigut pastors!

Hi ha universitats, museos, exposicions, escolas de tota mena pera il·lustrar l'enténiment. ¿Quins centres tenim per educar la voluntat?

Diógenes

Mestre Miseria

Hi havia, un cop, un home que s'apellava Mestre Miseria. Se'n aná a de-

manar almoína però no portá res més qu'una fava. Allavores sa muller li digué:

—Te la cal sembrar.

No tenien gens ni mica de terra i l'hagneren de sembrar al corral. Quand va estar sembrada se'n anaren al llit sense sopar, perque no tenien res pera menjar.

Al endemá al matí, la favera havia nat i crescut que muntava fins al cel. ¿Que va fer Mestre Miseria?—Muntá fins al cap-de-munt, fulla per fulla. Quand va esse al cap, trobá Sant Pere que li digué?

—¿Que vens a fer tu aquí?

l Mestre Miseria li respongué:

—Vinc perque m'acordeu la gracia d'haver pa, vi i una bonica masía, en fi, tot lo que cal pera viure.

—Está bé, li digué Sant Pere,—tórna-te'n i ja haurás tot açó.

Quand Mestre Miseria va esse al cap-de-vall de la favera, trobá paners plens de pa, barrils plens de vi, i un casal com un castell.

Llavors sa fembra li digué:

—Tórna-te'n a cá Sant Pere i digas-li que vols esse regidor.

Mestre Miseria montá al cap-de-sus de la favera, fulla per fulla, i quand va esse al cap-de-munt de tot, trobá a Sant Pere que li digué:

—I be! que t manca ara?

—Senyor, vinc pera que m feu conceller del ajuntament.

—Aixó rai, entorna-te'n ne serás..

Mestre Miseria se'n torná, i quand va esse al cap-de-vall de la favera va esse conceller.

Allavores la seva dona li digué:

—Ara tents de demanar pera esse batlle.

Mestre Miseria montá cap-a-munt de la favera i torná a trobar a Sant Pere.

—¿Te manca quelcomet més, encara?

—Senyor, vinc pera que m feu batlle.

—Bé, entorna-te'n; ne serás.

Mestre Miseria se'n torná i quand va esse al fons de la favera, va esse batlle.

Allavores la dona li digué:

—Ara te cal demanar a Sant Pere que tu t faci rei i á mi regna.

Mestre Misèria tornà a pujar fàvera amunt i trobà a Sant Pere.

—Un'altre coseta més, encara?

—Senyor, vinc pera que m' feu rei i a la meua muller, regna.

—Vés, entorna-t'en; tot axó vos serà acordat.

Mestre Misèria se'n tornà i quand va esse en terra, ell va ser rei i la seva dona, regna.

Allavors, sa fembra li digué encara:

—Sant Pere ens ha fet ben rics; després a tu t'ha fet conceller, batlle, en fi, rei i a mi regna, encara hi podries tornar a dir-li que t' faci Nostre Senyor i a mi la Santa Verge.

Misèria hi anà altre cop; trobà Sant Pere i li digué:

—Adés! pobre jan! ¿ensara't manca quelcom més? Me jugo qu'ara voldries esse Nostre-Senyor i la teua dona la Santa Verge.

—Sí—digué Misèria.

—Doucs bé; entorna-te'n que tindrás lo que t mereixes.

Misèria va tornar a devallar cap baix de la fàvera; més, a mida que devallava, la fàvera s'assecava i quand va esse a baix de tot, va trobà la seva primera barraca i mai més va esse res.

Va esse Misèria, és Misèria i sempre ne serà.

(Contes populars Gascons—Antonin Perbosc.—Traducció de Michel Ventura Balaña.)

SECCIÓ LITERÀRIA

ELS BRAUS

Els braus van caminant pausadament seguint la direcció de la Masía; els braus que no han parat un sol moment desde punta de dia.

Son ells, els que l' arada arrossegant forsuts l'enfonsan y en el camp s'enterra; del front del bon pagés va devallant el suor benehit regant la terra.

Mes ells, braus y sapats, van continuant

la seva tasca ardida y redemptora; la llevar sota terra germinant, ¡y quins fruits que treura quan sigui l' [horò!

Aixó ha dit el pagés esperansat al veure 'l trevall fet durant el dia imaginantse un munt de sachs de blat estivats al graner de la Masía.

Y guaytant com la fosca's va extenent, el pagés, envoltat per la maynada, diu:—Eugany si 'ns ajuda Deu clement quina anyada's prepara, ¡quina anyada!

Els braus van caminant pausadament seguint la direcció de la Masía; els braus que no han parat un sol moment desde punta de dia.

Francesch Colomer.

DAVANT DE UN CRUCIFIX

Un llibre tinch obert davant del ulls que té una historia llarga en molts pochs [fulls:

historia d' un Amor inmens, etern, quem'ha salvat del foch sent jo un infern; que té per honra aymar á un pecador, per goig patir pel seu butxí traidor, per dolç agonitzar en una creu, per gran morir per mí, sent fill de Deu!...

¡Ay! quina historia tinch en tan pochs [fulls: quan més la veig, més m'enterbola'ls ulls!

Joseph E. Soler.

Si no sentís amor per Ell y ella ¿que s' em en daria de la vida? ..

Sens ilusions d' esperansa bella, sol y lluny de qui estimo sens mida; sense guía d' una bona estrella timonera d' una ànima afligida .. que cerca en va flayrosa poncella

voltada d' espina homicida...

¿Perque, donchs, dech llunyám de la [mort,
si potser fora ma mellor sort?

R. M. M.

La educació americana

Diu un diari francès, que 'ls americans donan á sos fills una educació molt poc idealista, ensenyantlos una multitud de máximas que derivan totes d'aquest pensament: «No sigueu somniadors; perque somniar es perdre 'l temps. Trevalleu fort y be.»

Veus aquí algunas:

1.ª Pera fer una cosa no espereu el moment favorable sino feu que 'l moment present ho siga.

2.ª Doneu á un jove resolució y instrucció y sols Deu sap fins ahont podrà arribar.

3.ª Tota la preocupació vostra ha de ser triar l' ofici ¿Pera qué soc bó? Veusaquí la mes important de totes las qüestions.

4.ª Poseu tota la vostra forza pera assolir un sol fi sempre inmutable. No os deixeu portar pels duptes. No penseu en moltes cosas sino en una sola y sempre la mateixa.

5.ª Presenteuvos ab cortesia. L' home que te bons modos no necessita tenir molts quartos pera ferse ben veure; se li obran totes las portas y per tot arreu entra sense pagar.

6.ª Haveu de sentir respecte de vosaltres mateixos y confieu en lo que valeu: aixís inspirareu respecte y confiança als altres.

7.ª La naturalesa diu «ó trevallar ó morir.» Si deixeu el trevall mori-

reu intel·lectualment, moralment y aduc físicament.

8.ª Enamoreuvos apassionadament de la exactitut: vint cosas á mitj fer no valen com una ben acabada.

9.ª Vostra vida será tal com vosaltres os la fareu. El mon no torra més que lo que se li dona.

10.ª Trayeu dels vostres fracassos tot el partit que pogueu.

11.ª Res hi ha com la tenacitat. El geni dupla, vacila y 's causa, pero la tenacitat está sempre segura de guanyar.

12.ª Procureu tenir una salut ferma y una vida llarga.

Amen.

FETS Y DITS

En un examen:

—Figures que vosté te dos mil duros de renda cada mes; ne gasta 60 cada 30 dies, y viu 70 anys: ¿que tindria á casa seua, el dia que 's moriria?

—Rahons y cops de punys tota la parentela.

* *

—Y que tal; hi fa tanta calor com diuhen á l' Habana?

—Molta mes de la que diuhen. Ves si n' hi fa; que 'ls ous que ponen las gallines surten farrats, y 'ls pebrots, tomatechs y auberginies se cullen ja escalibats de la planta, tanta es la ardencia del sol.

* *

Una senyora *envantant* al seu marit:

—Es tan bó; que quan estich costipada tus ell per mi; perque no 'm carregui de pit.